

στας τῶν Καισάρων ἀνέκραξε « συγχωρῶ τοὺς ζῶν-
τας χάριν τῶν ἀποθανόντων ». Ὁ δὲ Ἀδριανὸς
ᾤθελε νὰ ἐνώσει εἰς τὸν τίτλον τοῦ Αὐτοκράτορος,
τὸν τίτλον ἀρχῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ συγχρόνως ἐ-
πολυπλασίασε τὰ ἀριστουργήματα τῆς πατρίδος
τοῦ Περικλέους. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας τόσω ἐκο-
λακεύθη ὅτε τῷ ἤγειραν ἀνδριάντα οἱ Ἀθηναῖοι
ὥστε ἐνέπλησεν αὐτοὺς πλουσίων δωρημάτων καὶ
εὐεργεσιῶν. Ὁ Ἰουλιανὸς χύνει δάκρυα ἐγκαταλεί-
πων τὴν Ἀκαδημίαν, καὶ θριαμβεύων, νομίζει ὅτι
ὀφείλει ν' ἀποδίδῃ τὰς νίκας τοὺς εἰς τὴν Ἀθηνᾶν
τοῦ Φειδίου. Οἱ Χρυσόστομοι, οἱ Βασίλειοι καὶ οἱ
Κύριλλοι εἰς τὰς Ἀθήνας πορεύονται ὡς οἱ Κι-
κέρωνες καὶ οἱ Ἀττικοὶ νὰ σπουδάσωσι τὴν εὐγλωτ-
τίαν εἰς τὴν πηγὴν τῆς· καὶ τέλος μέχρις αὐτοῦ
τοῦ Μεσαιῶνος αἱ Ἀθῆναι ἐκαλοῦντο, ἡ Σχολὴ
τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἄμα δὲ ἡ
Εὐρώπη ἀπετίναξε τὴν βαρβαρότητα, ἡ πρώτη φωνὴ
ἦν ἀρῆκε ἥτο διὰ τὰς Ἀθήνας! τί ἔγινε ἐρωτῶσι
πανταχόθεν· Μαθόντες δὲ ὅτι τὰ λείψανα αὐτῆς
ὑπάρχουσιν εἰσέτι τρέχουσι πρὸς αὐτὰ ὡς ἂν ἐμελ-
λον νὰ εὕρωσι τὴν κόνιν μητρὸς,

Ὅποια διαφορά μεταξὺ τῆς ἐκ τῶν γραμμάτων
προερχομένης φήμης ταύτης καὶ τῆς ἐκ τῶν ὀπλῶν!
Ἐνθ' τὸ ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν εἰς ὧν τὰ στόμα-
τα φέρεται, ἡ Σπάρτη εἶναι ἐξ ὀλοκληροῦ λησμονη-
μένη, καὶ μόλις ἐπὶ Τιβερίου φαίνεται δικαζομένη
μετὰ τῶν Μεσσηνίων καὶ χάνουσα τὴν μικρὰν δι-
κην. Καὶ διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις ἂν ὁ Τάκιτος ὁμιλῇ
περὶ τῆς ἐνδόξου Λακεδαιμόνος, πρέπει δις νὰ ἀνα-
γνώσῃ τὸ μνημονεῖον αὐτῆς χωρίον. Αἰδιῶνά τινας
εὐραδύτερον, εὐρίσκομεν φρουρὰν Λακεδαιμονίων παρὰ
τῷ Καρακάλλα, τιμὴ εὐτελής, δηλοῦσα ὅτι τὰ τέ-
κνα τοῦ Λυκούργου εἶχον διατηρήσει τὴν ὠμότητά
των. Τέλος ἡ Σπάρτη μετεσχηματίσθη ἐπὶ τῆς
Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας εἰς γελοίαν ἡγεμονίαν,
ἧς οἱ ἡγεμόνες ἔλαβον τὸν τίτλον τοῦ Δεσπότη, καὶ
τὸ ὄνομα τοῦτο κατέστη ὁ τίτλος τῶν τυράννων.
Πειραταὶ δὲ τινες, οἱ ἀληθεῖς τῶν Λακεδαιμονίων
νομιζόμενοι ἀπόγονοι, ἀποτελοῦσι σήμερον τὴν δόξαν
ἅπαντες τῆς Σπάρτης.

Δὲν ἐγνώρισα ἀρκούντως ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς
Ἕλληνας ὅπως γνωματεύσω περὶ τοῦ χαρακτῆρος
των. Γνωρίζω ὅτι εἶναι εὐκολώτατον τὸ συκοφαν-
τεῖν τοὺς δυσχερεῖς, καὶ οὐδὲν εὐχερέστερον τοῦ νὰ εἴπῃ
τις ἡσυχάζων. » Διατὶ δὲν συντρίβουσι τὸν ζυγὸν
ὑπὸ τὸν ὅποιον στενάζουσι; » Δύναται ἕκαστος παρὰ
τὴν πυρὴν τῆς ἐστίας τοῦ καθημένου νὰ ἔχῃ τὰ ὑ-
ψηλὰ ταῦτα αἰσθήματα καὶ τὴν ἀλαζόνα ἀνδρίαν.
Ἀλλὰ καὶ αἱ μεγάλαι καὶ ἀπότομοι ιδέαι ἐπλημ-
μύρισαν κατὰ τὸν αἰῶνά μας, καθ' ὃν περὶ οὐδενὸς
ἀμφιβάλλουσι ἐκτὸς μόνον περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ
Θεοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ γενικαὶ περὶ τοῦ λαοῦ ἀπο-
φαινόμεναι γινώμαι συχνότατα ὑπὸ τῆς πείρας δια-
ψεύδονται, οὐδεμίαν θέλω φέρεи περὶ αὐτῶν γνώμην.
Νομίζω μόνον ὅτι πλείστη εὐφυΐα ὑπάρχει εἰσέτι ἐν
τῇ Ἑλλάδι· καὶ φρονῶ μάλιστα ὅτι οἱ καθ' ὅλα
διδάσκαλοι μας ἐν αὐτῇ ἀκόμη εὐρίσκονται ὡς νο-

μίζω ἐπίσης ὅτι ἡ ἀνθρώπινος φύσις διατηρεῖ ἐν
Ῥώμῃ τὴν ὑπεροχὴν τῆς· τοῦτο ὁμῶς δὲν σημαί-
νει ὅτι καὶ οἱ ἐξοχώτεροι ἄνδρες εὐρίσκονται ἤδη
ἐν Ῥώμῃ.

Μολοντοῦτο φοβοῦμαι πολὺ ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν
εἶναι ἀκόμη προπαρασκευασμένοι νὰ θραύσωσι τὰς
ἀλύτους τῶν. Καὶ ὅταν ἐλευθερωθῶσι τῆς καταπιε-
ζούσης αὐτοὺς τυραννίας, πάλιν δὲν θ' ἀποβάλω-
σιν ἀμέσως τὸν τύπον τῶν δεσμῶν διότι ὅχι μό-
νον τοὺς κατεσύντριψε τὸ ἔαρος τοῦ δεσποτισμοῦ,
ἀλλὰ καὶ πρὸ δισχιλίων ἐτῶν ὑπάρχουσιν ὡς λαὸς
γρηάσας καὶ ἐξευτελισθείς. Δὲν ἀνενεώθη ὡς ἡ λοι-
πὴ Εὐρώπη ὑπὸ τῶν Βαρβάρων ἐθνῶν· τὸ δὲ κατα-
κτῆσαν τοὺς Ἕλληνας ἔθνος συνετέλεσε μᾶλλον εἰς
τὴν διαφθοράν των. Καὶ δὲν μετέφερεν εἰς αὐτοὺς
τὰ τραχέα καὶ ἄγρια ἥθη τοῦ Βορρᾶ, ἀλλὰ τὰς ἡ-
δυπαθεῖς ἐξεις τῆς μεσημβρίας. Ἐὰν οἱ Ἕλληνες
ἐξομώσαντες τὴν θρησκείαν των, ᾔθελον συνταχθῇ
μετὰ τοῦ Κορανίου, ἀρίων κατὰ μέρος τὸ θρη-
σκευτικὸν τοῦτο ἔγκλημα, πάλιν δὲν ᾔθελον ὠφε-
ληθῇ τίποτε. Διότι εἰς τὴν Βίβλον τοῦ Μωάμεθ
οὔτε ἀρχὴ πολιτισμοῦ ὑπάρχει, οὔτε ἀξίωμα δυνά-
μεον νὰ ἐξυψώσῃ τὸν χαρακτῆρα· οὔτε μῖσος δι-
δάσκει κατὰ τῆς τυραννίας οὔτε ἔρωτα τῆς ἐλευθε-
ρίας. Ἀεολοθυόντες τὴν Λατρείαν τῶν κυρίων των
οἱ Ἕλληνες ᾔθελον λησμονήσῃ τὰ γράμματα καὶ τὰς
τέχνας διὰ νὰ καταστῶσι στρατιῶται τοῦ Περρω-
μένου, καὶ νὰ ὑπακούωσι τυφλῶς εἰς τὰς ἰδιοτρο-
πίας ἀπολύτου δεσπότη.

Μετάφρασις ΑΛ. Β. Μ.

ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΠΟΥ ΜΟΣΧΟΒΟΛΑ ΔΕΝ ΜΟΙΑΖΕΙ ΣΤΟ ΧΟΡΤΑΡΙ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΟΗΜΙΑΣ.

Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΞ ΟΣΚΑΡ,

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ, Σύμβουλος αὐτοῦ.

ΚΑΝΔΙΟΣ,

Η ΒΑΣΙΛΟΠΑΙΣ ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

ΚΑΝΕΛΛΑ, θεράπαινα αὐτῆς.

ΤΟΠΑΖΗΣ, γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως.

Ἡ σκηνὴ εἰς ἓνα τῶν ἐπτά πύργων τοῦ βασι-
λέως τῆς Βοημίας.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Τὸ Βασιλικὸν δωμάτιον.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΟΗΜΙΑΣ, Ο ΜΕΓΑΣ

ΔΟΥΞ ΟΣΚΑΡ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἐπαναλαμβάνω ὅ,τι εἶπον εἰς τὸν κόμητα Φούλ-
γωρ, σύμβουλον καὶ πρέσβυν σας· τοῦ Κράτους τὰ

συμφέροντα, ὁ οἰκιακὸς σύνδεσμος, ἡ ἐπιθυμία μου, τὰ πάντα ἀποτελοῦσι τὸ συνοικέσιον ἀναγκαῖον καὶ τὴν θυγάτηρ μου Ῥοσμίνδην εἶναι μνηστή-
σας.

ΟΣΚΑΡ.

Νὰ ἡσυχάσω λοιπόν . . .

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Νὰ υποθέσετε ὅτι ἔχετε εἰς χεῖρας καὶ τὸ δακτυλίδιον τοῦ Ἀρράβωνος, διότι ἡ κόρη μου δὲν ἔχει ἄλλην θέλησιν ἢ τὴν θέλησίν μου.

Τοπάζης προκύπτων τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ παράθυρον.

Στοιχηματίζω καὶ θάνω τὸν σκοῦφόν μου ἀντὶ ἐνὸς βασιλικοῦ στέμματος, ὅτι εἶναι ἀλήθεια, διότι ὁ πατὴρ φροντίζει πάντοτε νὰ ἐπιθυμῇ ὅ,τι μόνον ἐπιθυμεῖ καὶ θέλει ἡ κόρη του.

ΟΣΚΑΡ.

Τί λέγει ;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Μὴ τὸν ἀκούης, εἶναι ὁ γελωτοποιὸς μου, καλὸς τις ἄνθρωπος ὅστις βλέπει τὸν καπνὸν τῆς πίπας μου, καὶ θαρρεῖ ὅτι εἶναι οὐρά κομήτου. Μὴ ἀνησυχῇς, ἄρχων Ὁσκάρ Τὸ Μέγα Δουκάτον σας Γλάσδουρχάουζεν, τὸ γειτνιάζον εἰς τὰ συνορά μου διὰ τοῦ συνοικεσίου τούτου στρογγυλεῖται τὸ Κράτος μου.

ΟΣΚΑΡ.

Ναί, τὸ συνοικέσιον μαγαλύνει τὰ κτήματά μου.

ΤΟΡΑΖΗΣ.

Ὁ γέρων λέγει λευκὸν, ὁ νέος μαῦρον, καὶ οἱ δύο συνεννοοῦνται· οὕτως εἶναι ὁ κόσμος !

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἐὰν δὲν μάσης τὴν γλῶσσάν σου, τρελλέ θεοκατάρτε, θὰ διατάξω νὰ σοῦ μετρήσωσιν εἰς τὴν ῥάχην παρὰ μίαν τεσσαράκοντα.

ΤΟΡΑΖΗΣ.

Πῶς; θυμώνει ὁ βασιλεὺς ὅταν ὁ γελωτοποιὸς γελά ; τίς εἶναι ὁ τρελλότερος; Μεγαλειότατε, παρὰ τὸν εἰς τὴν μεγαλειότητά σας τὸ σκῆπτρόν μου.

(Τοῦ ῥίπτει εἰς τὰ γόνατα ἐν καλὰμιοι, γύρεται εἰς τὸν ἐξώστην καὶ σκαλόγων εἰς ἐν δένδρον γίγεται ἀφανής.)

ΟΣΚΑΡ.

Διατί τρέφετε εἰς τὰ ἀνάκτορα ἓνα τοιοῦτον παλαιάνθρωπον ; ἔάν ᾔτον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πατρὸς μου, συμφορὰ εἰς τὴν ῥάχιν του !

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Πᾶ ! με δαιμονίζει ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ τοῦτο με διασκεδάζει. Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ θέμα μας, θέμα πολιτικόν· τί μᾶς ἐμποδίζει νὰ κλείσωμεν τὰς συμφωνίας μας ; Δίδω εἰς τὴν θυγατέρα μου ἓνα τῶν ἑπτὰ πύργων μου.

ΟΣΚΑΡ.

Ἡ προίξ εἶναι γενναία καὶ ἀξία μεγάλου βασιλέως, ἀλλ' ἐπιτρέψατέ μοι μίαν ἐρώτησιν, μεγαλειότατε. Ἡ βασιλοπαις Ῥοσμίνδην μήπως καλοῦσιν τινὰ τῶν εὐγενῶν ; Εἶμαι μὲν φιλόσοφος, θέλω ὅμως νὰ νυμφευθῶ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἀναμφιβόλως ; ὅταν ἀρχίξῃ ὁ γάμος, ἡ φιλοσοφία τελειώνει, καὶ ὅμως μὴ φοβεῖσθαι· ἡ κόρη μου ἀντράφῃ εἰς τὸ γυναικεῖον Μοναστήριον τῆς Σωτηρίας, ὅπου ἔχει δύο θείας. Σὺς ὀρκίζομαι δὲ ὅτι οὐδέποτε ἐχώρευσεν, δεικνύουσα προτίμησιν ἢ εἰς τοῦτον ἢ εἰς ἐκεῖνον.

ΟΣΚΑΡ.

Καὶ ὅμως ὁ κόμης Φουλγὼρ μοι εἶπεν ὅτι πολλάκις περιεπάτει εἰς τὸν βασιλικὸν περίβολον μετὰ τινος νεανίου.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Μετὰ τινος νεανίου ; ἂ, ἂ ! ἴσως ὁ Κόμης Φουλγὼρ τὴν εἶδε μετὰ τοῦ Κανδίου, ὅστις εἶναι παιδίον δεκαοκτῶ ἢ δεκαενέα ἐτῶν, ἐνῶ ἡ κόρη μου εἶναι δεκαπέντε ἢ δεκαεξί. Καὶ τί πρὸς τοῦτο ; παιδία καὶ τὰ δύο ! Κυνηγοῦν πεταλούδας εἰς τὰς ὄχθας τῶν βυάκων, καὶ συνάζουν χαμοκέρασα εἰς τὰ δάσκη· ἂ, ἂ !

ΟΣΚΑΡ.

Καὶ τὸν λέγετε Κάνδιον ;

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Κάνδιον, μάλιστα. Εἶναι υἱὸς τοξότου ὅστις μοῦ ἔσωσέ ποτε τὴν ζωὴν, καὶ τὸν ἀνατρέφω εἰς τὰ ἀνάκτορά μου δι' εὐγνωμοσύνην.

ΟΣΚΑΡ.

Καὶ δὲν εἶναι οὔτε ἱππότης ! εἰς τὴν πίστιν μου, δὲν ἔπρεπε οὔτε κἂν νὰ ἐρωτῶ περὶ αὐτοῦ· ἄλλως τε ὁ κόμης Φουλγὼρ μοι τὴν εἶπε· τί εἶναι αὐτός ; τίποτε, ἀκριβῶς τίποτε. Τί δὲ εἶμαι ἐγώ ; τὸ πᾶν ; ἀληθῶς τὸ πᾶν !

ΤΟΡΑΖΗΣ, ἱππεύων κλάδον ψάλλει

Ἐνα λουλούδι, ὅπου κυρτὸ τὸν ἥλιο ἀκολουθοῦσε

— ἥλιος ἐλέγονταν καὶ αὐτὸ —

Εἰς ἓνα κῆπο φουντωτὸ

Τριανταφυλλιά ἀγαποῦσε.

Ἐλα νὰ γίνωμε τὰ δυὸ, ζευγάρι ταιριασμένο,

Ἐλα τριανταφυλλιά χρυσῇ,

Γιατί εἶσαι μυρωδάτη ἐσύ,

Κ' ἐγὼ καμαρωμένο.

Σώπα, λουλουδι ἀμύριστο, λουλουδι χωρίς χάρι,
 Ἕνα ἀηδονάκι τοῦ μιλά·
 Τὸ ῥόδον, ποῦ μοσχοβολᾷ,
 Δὲν μοιάζει στὸ χορτάρι;
 Τὸ ῥόδον ποῦ μοσχοβολᾷ, τὸ ῥόδον ποῦ μυρόνει
 Τῆς νιᾶς τὰ στήθη τάπαλᾷ,
 Τῆς πανδρεμμένης τὰ μαλλιά,
 Τῆς χήρας τὸ σινδόνι.

ΟΣΚΑΡ.

Δὲν καταλαμβάνω, καὶ ὅμως εἶμαι πολὺ ἀνή-
 συχος. (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Τὸ ἀναπαυτήριον τῆς βασιλοπαιδος; Ροσμινδης.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ, ΚΑΝΕΛΛΑ.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Ὡ τί ὥραϊα τριαντάφυλλᾷ!

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ὁσκάρ, ὁ Μέγας Δουξ, μοι τὰ ἐχάρισε.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Καὶ οἱ ἀδάμαντες καὶ αἱ ταινίαι καὶ οἱ σταυροὶ
 καὶ τὰ μυρωδικά; Ὁ ἡγεμόνις Ὁσκάρ πρέπει
 λοιπὸν νὰ ᾔηται πολὺ πλούσιος.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ἀκοῦς ἐκεῖ!

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Δοκιμάζετε αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλι φόρεμα καὶ
 τὴν βελουδένιαν πόλκαν, τὴν κυανὴν, ἣ θέλετε
 καλλίτερα τὸ χρυσοκεντημένον, μὲ τὸ ὥραϊον ἐπι-
 νώτιον;

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ἀγαπῶ καλλίτερον αὐτὴν τὴν ἀνθοδέσμην.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Καὶ ὅμως πρέπει νὰ ἐνδυθῇτε διὰ τὸν γάμον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ἐνδυσὼν με . . . Ὁ Κάνδιος δὲν ἄρσεν αὐτὴν
 τὴν ἀνθοδέσμην εἰς τὸ παρὰθρόν μου;

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Καὶ τί πρὸς τοῦτο; ὁ καλὸς σου Κάνδιος δὲν
 εἶναι καλὸς δι' ἄλλο, ἢ νὰ ἀναστενάξῃ, καὶ νὰ
 συλλέγῃ . . . Ἄφετέ με νὰ σᾶς θάλω αὐτὸ
 τὸ περιδέραιον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ, μαδούσα τὰ φύλλα τοῦ ἀνθους τῆς ἀν-
 θοδέσμης.

Μὲ ἀγαπᾷ, δὲν μὲ ἀγαπᾷ· μὲ ἀγαπᾷ, δὲν μὲ
 ἀγαπᾷ . . . ὦ μὲ ἀγαπα πολὺ περιπαθήστατα . . .
 ἐγὼ δὲ δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ τὸν ἀγαπῶ;

ΗΧΩ.

Ὁ Κάνδιος . . .
 ΡΟΣΜΙΝΔΗ, ἐγειρομένη μετὰ ζωηρότητος.
 Τὸ κεφαλόδεσμον τοῦτο μοῦ πνίγει τὴν ἀναπνο-
 ῇν . . . ὑπάγωμεν νὰ παίξωμεν τὸ τόπι.
 (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

Λειβάδιον, ὃ Τοπάζης κάθεται εἰς τὸ χόρτον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ, ΚΑΝΕΛΛΑ, ΤΟΠΑΖΗΣ.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Νὰ ὁ φίλος μας ὁ Τοπάζης! τί κάμνεις αὐτοῦ,
 Τοπάζη;

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Σκέπτομαι.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Καὶ διατί;

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Διότι εἶμαι τρελλός.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Καλλίτερα θὰ ἔκαμνες νὰ παίξῃς μὲζύ μας τὸ
 τόπι.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ἐὰν ἦμουν ἐρωτευμένος, οἱ ὀφθαλμοὶ σου θὰ ἄ-
 ναπτον τὴν καρδίαν μου, ἀλλ' εἶμαι μελαγχολικός,
 κάλλιον προτιμῶ νὰ κλαίω, τοῦτο εἶναι εὐθυμώ-
 τερον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Καὶ διατί κλαίεις;

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Διότι φίλος μου τις μοι διηγήθη μίαν ἱστορίαν·
 θέλετε νὰ σᾶς τὴν μάθω;

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Εἰπέ την,

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Εἰς τοῦτο τὸ λειβάδιον, εἰς τὸν τόπον τοῦτον
 ὅπου κάθηναι, ἦτον μίαν φορὰν, εἰς κρίνος λευκός,
 ὡς χιών, νωπὸς ὡς δρόσος, εὐώδης ὡς μειδίαμα,
 καὶ τὰ ἴα, αἱ πασχάλιαι καὶ αἱ ἀνεμῶναι ἔχονον
 τὰς γλυκείας ἀναθυμιάσεις των μέχρις αὐτοῦ, καὶ
 ἐθαύμαζον τὰ κάλλη του κρυπτόμενα εἰς τὸ χόρ-
 τον. Ὡραία τις χρυσάλις ἠγάπα τὸν κρίνον, καὶ
 πᾶσαν αὐγὴν ἐπέτα πλησίον τῶν στιλπνοτάτων πε-
 τάλων του, τὸν ἔβλεπε διὰ τῆς ἄκρας τῆς πτέρυ-
 γος, καὶ τῷ ὠμίλει ταπεινὰ, διὰ τῆς μυστηριώ-
 δους γλώσσης, ἣν τὰ ἄνθη ἐδιδάχθησαν ἀπὸ τὰς
 νηρηίδας. Δὲν ζῶ ἡ μόνον διὰ σέ, τῷ ἔλεγε τὸ
 κάλλος σου εἶναι ἡ ἐλπίς καὶ ἡ παρηγορία μου, ἡ
 ἀθωότης σου εἶναι ἡ ἀγαλλίασίς μου, ψυχὴ μου εἶ-
 ναι τὸ ἄρωμά σου. Ἐὰν σέ χάσω, ἀποθνήσκω.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Ταῦτά λέγουν ὅλοι οἱ ἐρωτευμένοι.

ΤΟΠΑΖΗΣ,

Τὸ γνωρίζεις, διότι πολλοὶ σοὶ τὸ εἶπον, δὲν τὸ πιστεύεις, διότι κάνεις δὲν ἀπέθανε.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Σιωπῇ, Κανέλλα· Τοπάζη, ἀκολούθει τὸ διήγημά σου.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ὁ δὲ κρίνος ἤκουε τὴν χρυσαλίδα καὶ ἔχαμογέλα ἐν τῇ σεμνῇ καλλονῇ του καὶ ὅτε ἤρχετο τὸ ἑσπέρας, αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες ἐφώτιζον τοὺς δύο περικαλλεῖς ἐραστὰς, κλινομένους πρὸς ἀλλήλους. Καὶ τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ, τῶν λειβαδίων τὰ ἄνθη, τὰ ἔντομα τοῦ ῥύγχος, τῆς νυκτὸς ἡ ἀστροφεγγιὰ, ὅλα τοῦ δημιουργοῦ τὰ ἐρασιμώτερα πλάσματα, τοὺς ἡγάπων. Συμφορὰ! πασα αὕτη ἡ εὐδαιμονία ἐπέταξεν ὡς ἡ χελιδὼν τὸ φθινόπωρον ἰδοὺ τί μένει ἀπὸ τὴν χρυσαλίδα.

(Ὁ Κάνδιος κύπτει καὶ συνάγει μετὰ τῶν χόρτων μίαν πτέρυγα χρυσαλίδος, ἐσχισμένην καὶ κηλιδωθεῖσαν· τὴν δεικνύει δὲ εἰς τὴν Ροσμίνδην.)

ΡΟΣΜΙΝΔΗ, κινηθεῖσα εἰς οἶκτον.

Πῶς; ἀπέθανε!

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ὦ ναί, ἀπέθκνεν! ὁ φίλος μου μοι εἶπεν ὅτι ἡ χρυσαλὶς αὐτοχειριάσθη σήμερον, διότι ἐλθοῦσα εἰς τὸ λειβαδίον δὲν ἦρε τὸν κρίνον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Καὶ ὁ κρίνος τί ἔγεινε;

ΤΟΠΑΖΗΣ,

Ὁ πρίγκιψ Ὁσκάρ τὸν ἔκοψεν ἵνα στολίσῃ τὸ στήθος του.

(ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Λευκακάρθη δασεῖα εἰς τὴν ὄχθην ῥύακος, ἐν μέσῳ δάσους πυκνοῦ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΚΑΝΔΙΟΣ.

ΚΑΝΔΙΟΣ, βλέπει ἄνθη εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ὕδατος. Ἐμαθα τὴν ἱστορίαν βασιλόπαιδος ἧτις ἐκτελεῖτο ὠφέλεια, καὶ ἔμαδούσε τὰ φύλλα τῆς ἀνθοδέσμης τῆς, καὶ τὰ ἔρριπτεν εἰς τὸ ρεῦμα. Πρὸ μιᾶς ὥρας πρᾶττω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον, ἀγνοῶν διατί· καὶ ὅμως καλλίτερον, ἀντὶ τῶν ἀνθῶν τούτων. νὰ ρίψω τὴν ζωὴν μου εἰς τὰ ὕδατα. Τὰ δάκρυά μου χύνονται ἀργὰ, καὶ τὸ ρυάκιον τὸ συναποφέρει μετὰ τῶν ἀρωμάτων τοῦ λειβαδίου. Τρελλὸς ὅπου εἶμαι! τίς εἶμαι ἐγὼ; ψυχοπαῖδι τοῦ βασιλέως· καὶ τίς εἶναι αὐτός; Μέγας δούξ, Ἄ, ἐνθυμούμαι τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ βασιλόποις Ροσμίνδην ἐκοιμήθη ἐπὶ τῆς καρδίας μου· ὁ ζέφυρος ἔχυνεν εἰς τὸ μέτωπόν μου τὴν ξανθὴν κόμην της· ἡ ὥραία, ἡ περικαλλὴς κόμη της! πῶς ἐγλύκυνε τὰ χεῖλη μου!

Ἀχ καιρὸς ὅπου πέρασε, καὶ τώρα στενάζω καὶ κλαίω!

(Ἀκούεται μέγας θόρυβος εἰς τὸ δάσος, κραυγαὶ κυνηγῶν, ὑλακαὶ σκύλλων, διασαλπασμοὶ οἱ κυνηγοῦντες διαβαλόντων, ὡς ἡ ἀνεμοζάλη, μετὰ τῶν δένδρων.)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, καταδιωκόμενος ὑπὸ ἀγριοχοίρου. Βοηθῆτέ με! Βοηθῆτέ με!

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Ὁ βασιλεὺς πεζὸς καὶ ἄνπλος! τὸν ἔππον του ἐφόνευσεν ἀναμφιβόλως ὁ ἀγριοχόρος.

(Λαμβάνει τὸ τόξον του, σημαδεύει τὸν ἀγριοχόρον καὶ τὸν φονεῖ διὰ βέλους.)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἐφόνευσαν τὸ θηρίον!... ὦραϊον τὸ κτύπημα!

ΟΣΚΑΡ, ὅστις ἀπὸ φόβου εἶχεν ἀναβῆ εἰς δένδρον, καταβαίνει καὶ λαμβάνει τὸ βέλος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγριοχοίρου.

Δὲν εἶναι κάνεις! ἀξιόλογα! ἐγὼ λαμβάνω τὸ βέλος.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Τὸ δάσος. Οἱ κυνηγοὶ περιστοιχοῦντες τὸν βασιλέα.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΟΣΚΑΡ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἦτο πλέον καιρὸς, κύριοι! τὸ μανιῶδες θηρίον με ἐφθάνεν ἤδη, ἀλλὰ βέλος διεπέρασε τὸν ὀφθαλμόν του καὶ τὸν ἐγκέφαλον ἅμα, λαμπρὸν τὸ κτύπημα, κύριοι! ὅστις ἔρριψε τὸ βέλος δικαιούται νὰ ζητήσῃ ἀμοιβὴν βασιλικωτάτην· ἃς φανερωθῇ!

ΟΣΚΑΡ.

Ἐγὼ ἤμην, βασιλεῦ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

Ἑμεῖς, κύριε Δούξ;

ΟΣΚΑΡ.

Εὐρισκόμενος εἰς τὸ δάσος εἶδα διαβαίνοντα τὸν ἀγριοχόρον, ἔτεινα τὸ τόξον, καὶ τὸ θηρίον ἔπεσε νεκρόν. Ἰδέτε, οὐδεὶς κυνηγὸς ἔχει βέλη ὡς τὸ βέλος μου· ἦτο τὸ τελευταῖόν μου.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Σὰς ὑπεσχέθην τὴν κόρην μου, ὅτι πολυτιμότερον εἶχον μετὰ τὸν θάνατόν μου, κληρονομεῖτε καὶ τὸ βασίλειον. Ἄς ἐπιστρέψωμεν, κύριοι.

ΟΣΚΑΡ, κατ' ἰδίαν.

Ὅα εἶπῶ εἰς τὸν κόμητα Φούλγωρ νὰ εὐρῇ τὸν δασοφύλακα, ὅστις ἔρριψε τὸ βέλος, ἵνα τῷ ὑποσχεθῇ χίλια φλωρία, ἀνσιωπήσῃ, καὶ χιλίους μαστιγισμοὺς ἀνφιλήσῃ. Ὁ παλαιάνθρωπος θὰ ἐκλέξῃ τὸ συμφερότερον.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Δῶμα ἐπὶ τοῦ πύργου, περικυκλούμενον ἀπὸ

πορτοκαλέας. Ἡ Ῥοσμίνδῃ καὶ ἡ Κανέλλα περιπατοῦσι.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ, ὁ κόμης ΦΟΥΛΓΩΡ, ΚΑΝΔΙΟΣ, ΚΑΝΕΛΛΑ, ΤΟΠΑΖΗΣ.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Ἀκούετε τὴν καλλίστην τῶν ὀργάνων ἀρμονίαν; Ὡραία μουσικὴ!

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ἀγαπῶ καλλίτερον τὸ κελάδημα τῆς ἀηδόνος· εἰς τὸ δάσος.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Ὅταν θὰ κάθησθε εἰς τὸν θρόνον, ὦ πόσον θὰ ᾔσθε εὐδαίμων! Ἐὰν ἤμην βασίλισσα, ἤθελα περιπατῆ με τὸ στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν, με τὸ σκῆπτρον εἰς τὰς χεῖρας, καὶ με ἓν μέγαλον καὶ χρυσοῦν ἐπανωφόριον εἰς τὴν πλάτην.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Εἴπερ, εὐδαίμων; ἡ εὐδαιμονία εἶναι ὀλίγον μακρὰν μου.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Πῶς;

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ἐν νυκτοποῦλῃ εἶναι πρόσκομμα εἰς τὴν εὐδαιμονίαν σας.

Ὁ κόμης ΦΟΥΛΓΩΡ ἐμβαίνει ἀπὸ ἓν μέρος τοῦ δώματος, ἐνῶ ὁ Κάρδιος εἰσέρχεται ἀπὸ ἄλλο.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

ᾧ θαῦμα! τὴν αὐτὴν ὥραν ἐπιφαίνεται ἡ αὐγὴ καὶ τὸ ἑσπέρας!

ΟΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Κυρία, ὁ Μέγας Δουξ Ὁσκάρ, ὁ αὐθέντης μου, σὰς παρακαλεῖ νὰ δεχθῆτε τοὺς ἀδάμαντας τούτους. Οὐδέποτε λίθοι πολυτιμότεροι ἐστόλισαν, ἐν ἡμέρᾳ γάμου, τὰ στήθη βασίλισσης.

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Κυρία· συνέλαξα τὴν δέσμην ταύτην τῶν ἰω εἰς τὸ πυκνότερον δάσος· ἀνθρώπου ὀφθαλμός δὲν τὰ εἶχεν ἰδῆ, ἀνοίξαν ἐνῶ ἡ αὐγὴ ἔχαμογέλα, καὶ ἡ δρόσος τὰ ἐκόσμησε με τοὺς μαργαρίτας τῆς. Ἐὰν τὸ χρῶμά των εἶναι θλιβερόν ὡς ἡ ψυχὴ μου, τὸ ἄρωμά των εἶναι ἀγνόν ὡς ἡ μνήμη μου.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ἐπειδὴ εἶναι σήμερον ἡμέρα δώρων· θὰ προσφέρω καὶ ἐγὼ ἓν.

ΚΑΝΕΛΛΑ.

ἔχεις καὶ σὺ νὰ χαρίσης;

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ἀχάριστε! δὲν σοὶ ἐδάνεισα τὰ ἡμῖς τῆς γλώσσης μου; Ἀπὸ ἡλθες σὺ εἰς τὸν πύργον, ἐγὼ δὲν ὁμιλῶ πλέον. (πρὸς τὴν βασίλοπαιδα.) Κυρία, εἶδον τὴν φαρέτρην ταύτην κρυμμένην εἰς θάμνον.

Τῆς ἐλλείπει ἐν θέλος, καὶ εἰς τὸ θέλος ἐξαρτᾶται δακτυλίδιον. Ζητήσετέ τὴν ἀπὸ τὸν πατέρα σας

ΡΟΣΜΙΕΔΗ.

Εὐχαριστῶ, Τοπάζη· γνωρίζω ὅτι ὁμιλεῖς ὡς τρελλός, ἀλλὰ σκέπτεσαι ὡς φίλος. Κύριε κόμην, ἡ βασίλοπαις λαμβάνει τοὺς ἀδάμαντας, ἀλλ' ἡ Ῥοσμίνδῃ δέχεται τὴν δέσμην τῶν ἰων.

(Καὶ λαμβάνουσα τοὺς ἀδάμαντας καὶ τὰ ἰα, ἀφίνει μὲν ἐκείνους νὰ πέσωσι, ἐκράτησε δὲ τὰ ἄνθη.)

Ἡ Ῥοσμίνδῃ ἐξέρχεται μετὰ τῆς Κανέλλας.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Πιστεύω, μὰ τὸν θεόν, ὅτι ἡ βασίλοπαις ἄφησε τοὺς ἀδάμαντας νὰ πέσωσιν εἰς τὴν γῆν. Ἐὰν σὺ, ὠραῖον ψυχοπαῖδι, δὲν ἤρχεσο μετὰ ἄνθη σου τὰ θεοκατάρματα, τὸ δῶρον τοῦ κυρίου μου δὲν ἤθελεν ὑποφέρει τοιαύτην περιφρόνησιν. Γρήγορα, σύναξον τοὺς ἀδάμαντας καὶ φέρε τους εἰς τὴν βασίλοπαιδα.

ΚΑΝΔΙΟΣ, μὲ ὑπερηφάνειαν.

Δεν εἶμαι μαθημένος νὰ κύπτω.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Λοιπὸν ἐναντιόνεσαι;

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Ὁχι, ἀλλ' ἀποποιούμαι.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Ψυχοπαῖδι, θὰ σὲ τιμωρήσω.

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Ὡραῖε κόμην, ὑπάρχει εἰς τὸν περίβολον ἓν μέρος ἀπόκεντρον, ὅπου δύναται τις μετ' ἀνέσεως νὰ τιμωρῇ τοὺς αὐθάδεις, εἴτε ψυχοπαῖδια εἶναι, εἴτε κόμητες.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Μὲ ἐμπαίζεις λοιπὸν, σὺ ὅστις δὲν φθάνεις οὔτε τοὺς ὤμους μου;

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Ὁ Δαβὶδ, κύριε, ἐφόνευσε τὸν Γολιάθ.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Ἐλα λοιπὸν νὰ δοκιμάσης τὴν κοπὴν τῆς σπάθης μου.

ΤΟΠΑΖΗΣ;

Μὴ τρέχετε τόσο! Αὐλικός ὅστις μονομαχεῖ με ἐρωτευμένον, δὲν πρέπει νὰ ἔχη ἄλλον μάρτυρα παρὰ ἓνα τρελλόν.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Ἐν μέρος τοῦ περιβάλλον.

Εἰσέρχεται ὁ κόμης ΦΟΥΛΓΩΡ, ὁ ΚΑΝΔΙΟΣ καὶ ὁ ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Πλὴν ἀδύνατον εἶναι τὸ ξίφος σου.

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Ἡ χεὶρ εἶναι δυνατή.

ΤΟΠΑΖΗΣ, ἀνψῶν ἕνα κλάδον λεπτοκαρπύου.

Εἶμαι ὁ δικαστὴς τῆς μάχης· ἐμπρός, κύριοι!

(σταυρόνουν τὸ ξίφος καὶ κτυπῶνται).

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Τὸν αὐλικὸν κτυπᾷ ἐρωτευμένος! εὖγε καλὸν, ψυχοπαῖδι!

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Ἀποθνήσκω!

(Πίπτει εἰς τὸ χόρτον).

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Καλὸν μου ξίφος! διατὶ δὲν φθάνεις καὶ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ὄσκαρ;

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ἀπᾶ! εἶναι κοντὸν, τὸ βέλος φθάνει μακρότερα.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ.

Βοηθεῖτέ με!

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Αὐθέντα, ἰδοὺ ὡραία σπαθιὰ ἦτις ἐτρώπησε τὸ πλοῦσιον φέρεμά σου. (Πρὸς δύο κηπουροὺς ἐκείθεν διαβαίοντας.) Αἱ! ἐλάτε ἐδῶ! φέρετε τὸν κόμητα Φούλγωρ εἰς τὸν αὐθέντην του.

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ ἐπὶ ξύλῳ.

Ἄη, ἄοι! προσοχή, θὰ με ρίψετε κάτω.

ΚΑΝΔΙΟΣ.

Προσέξατε, φίλοι μου, οἱ αὐλικοὶ εἶναι εὐθραυστοί.

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Ἡ μεγάλη τοῦ πύργου αἰθουσα. Πᾶσα ἡ αὐλικὴ θεραπεία περὶ τὸν βασιλέα, φοροῦντα τὸ στέμμα. Ἰππῶται πολλοὶ καὶ κυρίαι τῆς τιμῆς.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΟΣΚΑΡ, ΡΟΣΜΙΝΔΗ, ΚΑΝΕΛ.

ΛΑ, ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Καλὲ, τί με λέγεις, ἔν ψυχοπαῖδι ἐτόλμησε νὰ πληγώσῃ τὸν κόμητα Φούλγωρ, φίλον μας;

ΟΣΚΑΡ.

Ἐν μικρὸν ψυχοπαῖδι, νὰ νικήσῃ ἕνα μεγάλον ἱππότην; αὐθάδεια!

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Ἰδοὺ αὐθάδεια οὐχὶ τοσοῦτον ἀνεπιτηδεῖα.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Συλλάβετε τὸν Κάνδιον, θέλω νὰ τὸν ἐξετάσω πρὶν διατάξω νὰ κρεμασθῇ.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Κακὸν σύστημα· εἶμαι βέβαιος ὅτι εἰς τὸ Μέγα Δουκάτον τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Ὄσκαρ, κρεμοῦν πρὶν ἐξετάσων.

ΟΣΚΑΡ.

Μὰ τὴν τιμὴν μου, ὁ τρελλὸς λέγει τὴν ἀλήθειαν.

ΚΑΝΕΛΛΑ τρέχουσα.

Βασιλεῦ, βασιλεῦ! μεγάλη συμφορὰ ἐπίκειται εἰς τὴν μεγαλειότητά σας.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Τί εἶναι;

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Ἡ βασιλόπαις Ροσμίνδη θέλει νὰ ἀποθάνῃ τῆς πείνης. Ἀπὸ τὴν αὐγὴν δὲν ἔβαλεν οὔτε ψύχα εἰς τὸ στόμα της.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Θεέ μεγαλοδύναμε!

ΚΑΝΕΛΛΑ.

Λέγει πρὸς τοῦτοις ὅτι θὰ τραβηχθῇ εἰς κανὲν μοναστήριον, πυθούσα νὰ ἀριερώσῃ τὴν ζωὴν της εἰς τὸν γλυκύτατον σωτήρα τοῦ κόσμου Ἰησοῦν.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Λέγει τὸν Ἰησοῦν, ἀλλ' ἐννοεῖ τὸν Κάνδιον.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Τί λέγει αὐτός;

ΡΟΣΜΙΝΔΗ, φοροῦσα ὅλην πένθημα.

Τὴν ἀλήθειαν, πάτερ μου!

ΟΣΚΑΡ.

Ἀδύνατον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Μοὶ παρήγγειλαν νὰ σὲ δώσω τσούτην τὴν φάρε-
τραν, πάτερ μου· λείπει ἓν βέλος...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἰδοὺ τὸ ἐλλεῖπον! αὐτὸ μὲν ἔσωσε τὴν ζωὴν.

ΤΟΠΑΖΗΣ.

Τὸ βέλος εἶναι τοῦ Κανδίου, αὐτοῦ εἶναι καὶ τὸ τόξον.

(Στρατιῶται φέρουσι τὸν Κάνδιον ἀλυσσόμενον.)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Χρεωστῶ νὰ σὲ ἀνταμειψῶ· πλησίασον.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ἐὰν θέλετε, πάτερ μου, νὰ τραβηχθῶ εἰς μοναστήριον, εἰπέτε το.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Θέλω νὰ συντρίψῃ; τὰ δεσμὰ τοῦ ψυχοπαίδιό μου, ἵνα τὸν δέσῃς μὲ ἄλλου εἶδους δεσμὰ. Φέρε, κόρη μου, τὸ δακτυλιδίόν σου.

ΡΟΣΜΙΝΔΗ.

Ὦ πάτερ, πάτερ μου!

(Γοατίζει καὶ φιλεῖ τὴν χειρὰ του.)

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

Μέρος τοῦ δάσους ὅπου φαίνεται ὁ δρόμος. Ὁ ἡγεμὸν Ὄσκαρ καὶ ὁ κόμης Φούλγωρ διαβαίνουσιν ἐκείθεν ἐφιπποί.

ΟΣΚΑΡ, Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ. ΙΟΠΑΝΗΣ

(ΟΣΚΑΡ)

Ἀπίστευτον, μὰ τὸν Θεόν! ἔννοεῖς τίποτε, κόρη;

Ο ΚΟΜΗΣ ΦΟΥΛΓΩΡ

Τοῦτο εἶναι θαῦμα! τὸ ψυχοπαῖδι τοῦ βασιλέως
νὰ σὰς νικήσῃ; Ἡ βασιλοπούλι στρελλάθη.

ΟΣΚΑΡ.

Ἄν ἦτο τοῦλάχιστον βαρὺνος ἡ κόμης!

ΤΟΠΑΖΗΣ. διαβαίνων ἀντικρὺ, τραγωδῶ.

Σώπα λουλούδι ἀμέριστο, λουλούδι χωρὶς χύρι,

Ἐνα ἀιδονάκι τοῦ μιᾶ

Τὸ ῥόλον ποὺ μωσχολᾷ,

Δεν μοιάζει στὸ χορτάρι.

Μετάφρασις Γ. Χ. Ζ.

Τοῦ ᾄσματος ἡ μετάφρασις δὲν εἶναι πιστὴ.

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΕΥΔΑΜΙΔΑ.

Ὁ ἡμέτερος Λουκιανὸς ἔγραψε διάλογον περὶ φι-
λίας, ἐν ᾧ εἰσάγει δύο πρόσωπα, Σκύθην καὶ Ἑλ-
ληνα, συζητούντας ποῦ ἡ φιλία εἶναι πιστοτέρα
! παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν, ἢ παρὰ τοῖς
βαρβάροις;

Μεταξὺ δὲ διαφόρων παραδειγμάτων φιλίας ἁ-
τινα ἐκάτερος τῶν διαλεγομένων φέρει, ὁ Ἕλληνα
διηγείται καὶ τὸ ἐπόμενον, ἐξ οὗ ἐμπνευσθεὶς ὁ μέ-
γας τῆς Γαλλίας ζωγράφος Πουσσίνος ἔγραψε τὴν
προτασσομένην εἰκόνα.

Εὐδαμίδας ὁ Κορίνθιος, πενέστατος αὐτός, δύο
εἶχε φίλους πλουσίους, Ἀρεταῖον, Κορίνθιον καὶ
αὐτόν, καὶ Χαρίξενον τὸν ἐκ Σικιωνίας. Αποθνήσκων
κατήλιπε διαθήκην, γελοῖαν μὲν παρὰ τοῖς πολλοῖς
τῶν ἀνθρώπων, σεβαστὴν δὲ παρὰ τοῖς ἐκτιμῶσι
τὴν σκληρὰ φιλίαν. Ἰδοὺ δὲ τί ἡ διαθήκη αὕτη δι-
ελάσαντες αἱ Βίς μὲν τὸν Ἀρεταῖον ἀφῆκεν τὸ νὰ τρέφῃ
καὶ γροικώμενη τὴν μητέρα αὐτοῦ, εἰς δὲ τὸν Χαρί-
ξενον ἃ προκίση τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς
περιουσίας αὐτοῦ. Ὅσως δὲ τῶν δύο ἐπιζήσῃ τοῦ
ἐπὶ τοῦ γράμματος ἐχέτω καὶ τὸ τοῦ ἀποθανόντος κλη-
ροδοῦσάσαν.

Ἀλλὰ τῆς διαθήκης οἱ μὲν λοιποὶ τῶν

παρεστώτων ἐγέλασαν ἐπὶ τῇ κληροδοσίᾳ, οἱ δὲ
δύο φίλοι θρησκευτικῶς ἐξεπλήρωσαν τὰ διατεταγ-
μένα. Ἐπειδὴ δὲ πέντε μόνον μετὰ τοῦτο ἡμέρας
ἔζησε ὁ Χαρίξενος, ὁ Ἀρεταῖος προθύμως ἀπεδέχθη
τὰ δύο κληροδοτήματα· καὶ ἐγκροκόμῃσι μὲν τὴν
μητέρα τοῦ Εὐδαμίδα, ἔδωκε δὲ εἰς προῖκα τῇ θυ-
γατρὶ τοῦ τάλαντα δύο καὶ ἡμισυ ἐκ πέντε ἀπε-
κατεῖχεν. Διὰ δὲ τῶν ἀπολειφθέντων ἐτέρων δύο
καὶ ἡμίσεως ἐπροίκισε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θυγατέρα.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ τῆς ἀνωτέρω εἰκόνης ὑπόθεσις·
τὸ δὲ τοῦ διαλόγου συμπέρασμα εἶναι ὅτι παρὰ
πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπάρχουσι πιστοὶ φίλοι. Καὶ τοῦ
μὲν Ἑλλήνος τὰ παραδείγματα, ὡς ἐξαγόμενα ἐκ
τῶν κοινῶν καὶ εὐγενῶν ἑλληνικῶν ἡθῶν, εἰσὶν ἁ-
πλοῦς καὶ λεπτότερα, τοῦ δὲ Σκύθου ὀζυνοὶ πως
βιαιοφροσύνης, ἀλλ' ἀμφότερα ὑπάρχουσιν ἰσοδύναμα
μαρτυροῦντα ὅτι ἡ φιλία εἰς πᾶσαν ἀνθρώπινον καρ-
δίαν δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ.

ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἰδοὺ καὶ αὖθις ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος ἀ-
ναλαμβάνει ζωὴν, κίνησιν· πρὸ ἑνὸς μηνὸς αἱ Ἀθη-
ναι παρίστανον ἐλεεινὸν θέαμα· ἡ χόλερα εἰχεν ἔλ-
θεῖν μετὰ τὴν ὁρμὴν, ὅσην οὐδέποτε ἡδύνατό τις νὰ